

Knackningar – Textmöten

Läsning - Undervisning, Årskurs 7-9

Syfte

Ibland kan undervisningen ta sidospår. Ibland kan läsningen sättas in i ett större sammanhang. Ibland kan planeringen omformuleras när eleverna visar intresse (eller tvärtom). När undervisningen griper tag skapas förutsättningar att gräva djupare i något – att lära sig.

Läraren reflekterar och metod

Just nu läser jag deckare med en klass. Jag inledde med att berätta om deckare av olika slag, exempelvis pussel, hårdkokt, inverterad, psykologisk, true crime och socialrealistisk. Vi samtalade om deckarens typiska inslag och ”regler”. Vi började läsa den nyskrivna novellen *Knackningar* av Johan Theorin. Den handlar om en sexköpare som kidnappar en ung rumänsk kvinna. Hon har i sin tur blivit utsatt för trafficking. Efter några tankestopp och när vi kommit halvvägs in i novellen märkte jag att eleverna blev berörda av kvinnans öde. De ställde frågor om trafficking och sexualbrott. Mycket längre än ett fåtal svar kom vi inte första lektionen. Jag bestämde mig dock att läsningen av novellens upplösningen fick vänta. Ett sidospår tog form. Nästa lektion läste, samtalade och skrev eleverna referat om dessa fem delar relaterade till novellen ...

1. MÄNNISKOHANDEL

FN definierar människohandel så här: Människohandel innebär rekrytering, transport, överföring, hysande eller mottagande av personer genom hot eller bruk av våld eller andra former av tvång bortförande bedrägeri vilseledande, maktmissbruk eller missbruk av en persons utsatta belägenhet eller givande eller mottagande av betalning eller förmåner för att erhålla samtycke från en person som har kontroll över en annan person i syfte att utnyttja denna person.

<https://www.brottsoffermyndigheten.se>

En ordlista – vad betyder orden i detta sammanhang?

- rekrytera
- transportera
- överföra
- husering
- kidnappning
- bedrägeri
- luredrejeri
- missbruka en maktposition/sårbarhet

Människohandel - lagar och fakta

Människohandel är en organiserad transport av människor som syftar till att utnyttja dem för olika ändamål.

Beskrivning av människohandel

Människohandel är ett brott som i många fall sker över gränserna och ibland utnyttjas offren för människohandel för flera olika ändamål, inte bara sexuella. Vid människohandel samarbetar flera gärningspersoner ofta i olika länder, för att transportera offren från ett stället till ett annat.

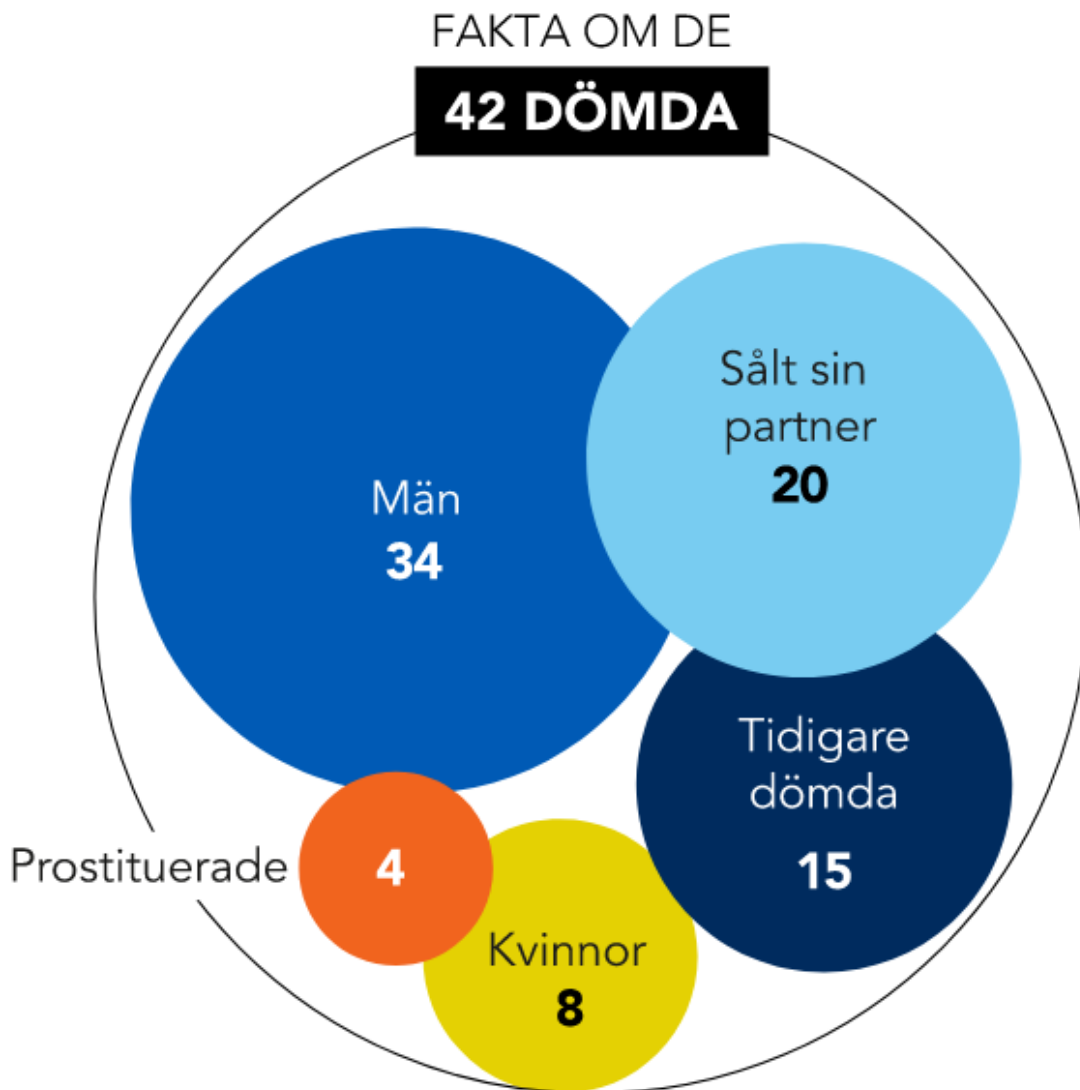
Människohandel är ofta en del av den organiserade brottsligheten och brottet kan omfatta både ursprungsländer, transitländer och destinationsländer, men kan också ske endast inom ett land.

Mer finns att läsa här: <https://polisen.se/lagar-och-regler>

2. OMFATTNINGEN (ANTAL ANMÄLNINGAR OCH DOMAR)

HALLICKARNA

Totalt är 42 dömda för koppleri, människohandel för sexuella ändamål samt medhjälp eller försök till dessa brott de senaste tre åren. Den yngsta var 18 år och äldsta 65 år när brotten begicks.

Mer finns att läsa här: <https://sverigesradio.se>

3. VILKA SÄLJER OCH VILKA BLIR UTNYTTJADE?

SÄLJER KVINNA PÅ ARBETSPLATS

En kvinna körs av en 31-årig man till ett personalrum på en arbetsplats i Göteborg.

I en barack turas flera män om att ha sex med henne mot betalning. Kvinnan har diagnoserna Aspergers syndrom och adhd, lider av posttraumatiskt stressyndrom sedan barndomen och domstolen konstaterar att hon har svårt att säga ifrån och värja sig.

Vid tillfället missbrukar kvinnan narkotika. Mannen som är svensk medborgare döms för koppleri till skyddstillsyn med 80 timmars samhällstjänst.

Han är tidigare dömd två gånger, bland annat för olaga förföljelse.

Mer finns att läsa här: <https://www.expressen.se>

4. SEXUALBROTT

Polismyndigheten skriver:

Den som genomför ett samlag eller en annan jämförbar sexuell handling med en person som inte deltar frivilligt döms för våldtäkt. Straffet är fängelse i lägst två och högst sex år. Vid bedömningen av om deltagandet är frivilligt eller inte ska lagen ta särskild hänsyn till om frivilligheten har framförts i ord eller handling eller på annat sätt. Vid grov våldtäkt döms gärningsmannen till fängelse i lägst fem och högst tio år. Samlag kan aldrig bedömas som frivilligt i följande fall:

- deltagande är en följd av våld eller hot
- offret är i en särskilt utsatt situation på grund av medvetlöshet, sömn, allvarig rädsla, sjukdom, kroppsskada, psykisk störning eller är påverkad av droger eller alkohol
- om den som utsatts är i en beroendeställning till gärningsmannen.

Mer finns att läsa här: <https://polisen.se/lagar-och-regler>

5. SAMTYCKE

Vårdguiden 1177 skriver:

Det är viktigt att komma ihåg att bara för att en person gett sitt samtycke en gång så är inte det samma sak som att det alltid finns ett samtycke. Ett samtycke innebär inte heller att det finns samtycke till alla aktiviteter med sexuell koppling. Det kan vara så att personen sagt ja till din kropp nära sin under exempelvis en dans men inte vill mer än så. Det kan också vara så att personen sagt ja till hångel och smek men inte vill ha sex.

Det är därför viktigt att fråga vid varje ny situation om personen eller personerna är okej och vill fortsätta. Om du inte vill påbörja en sexuell aktivitet, göra fler sexuella aktiviteter eller du inte vill fortsätta med de aktiviteter som ni påbörjat under samtycke har du rätt att säga nej eller på annat sätt uttrycka ditt nej och få ditt nej respekterat.

Du ska inte behöva förklara och försvara ditt val. Du har också en skyldighet att lyssna in och respektera den andra

personens nej eller frånvaro av ja.

Mer finns att läsa här: <https://www.1177.se>

Läraren reflekterar efter lektionen

I slutet av lektionen frågar en elev: Varför är det nästan bara män som håller på med sådant här?! Det är en mycket bra fråga som jag ber att få återkomma till (då den inte är alldeles enkel att besvara och kräver en hel del förberedelser för att det ska bli bra). Innan ytterligare ett sidospår, från sidospåret, får vi inte glömma bort novellen:

Inlåst i en bur, placerad i en lägenhet, lyckas kvinnan få ut sin hand och börjar metodiskt knacka i golvet. Tre korta, tre långa, tre korta ... är det någon som hör hennes knackningar?

Lgr 11 Förmåga

Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Skönlitteratur för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen. Skönlitteratur som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor. Lyrik, dramatik, sagor och myter. Några skönlitterära betydelsefulla ungdoms- och vuxenboksförfattare från Sverige, Norden och övriga världen och deras verk, samt de historiska och kulturella sammanhang som verken har tillkommit i.

Kunskapskrav

Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **enkla och till viss del** underbyggda resonemang om **tydligt framträdande budskap** i olika verk. Eleven kan också föra **enkla** resonemang om verket med kopplingar till dess upphovsman. Eleven drar då **till viss del** underbyggda slutsatser om hur verket har påverkats av det historiska och kulturella sammanhang som det har tillkommit i.